

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Trový konania

Költségek

Rakúsko

Ez az oldal Ausztria bírósági költségeiről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakemberek díjaira vonatkozó szabályozási keret

Ügyvédek

Ausztria **ügyvédekről szóló törvénykönyve** (*Rechtsanwaltsordnung*) úgy rendelkezik, hogy az ügyvédek szolgáltatásaiért fizetendő díjak főszabály szerint az ügyfél és az ügyvéd **szabad megállapodásának** tárgyát képezik.

A díjak kiszámítása **óradíj** vagy átalánydíj alapján történhet. Az átalánydíj nem változik az egyes nyújtott szolgáltatások, illetve a ráfordított idő alapján. Ha a felek semmilyen kifejezett díjat nem határoznak meg, úgy tekintendő, hogy észszerű mértékű díjazásban állapodtak meg.

Az osztrák polgári perrendtartás (*Zivilprozessordnung* – ZPO) és az ügyvédi díjakról szóló törvény (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) rögzíti, hogy a **polgári eljárások** során a bíróság – a költségekről szóló határozatában – köteles megállapítani, hogy a pereszes fél a költségek milyen hányadát köteles megtéríteni a pernyertes félnek. A szóban forgó költségek a jogvita értékén és a nyújtott szolgáltatás időtartamán és jellegén alapulnak.

A **büntetőeljárások** esetében az általános szabály az, hogy minden olyan személy, aki ügyvédet bízott meg annak érdekében, hogy a nevében eljárjon (a terhelt, a magánvádas eljárást megindító fél vagy az az áldozat, aki polgári jogi igényt kíván benyújtani a büntetőeljárás keretében), köteles viselni az ebből eredő költségeket. Akkor is ez a helyzet, ha a védőt a bíróság rendelte ki, kivéve, ha teljesülnek a költségmentesség engedélyezésének a feltételei. A költségek általában az érintett bíróság típusa és összetétele szerint eltérőek (például körzeti bíróság [*Bezirksgericht*], egyesbíróként eljáró regionális bíróság [*Landesgericht mit Einzelrichter*in*], laikus ülnökökből álló bíróság [*Schöffengericht*] vagy esküdtszék [*Geschworenengericht*]).

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*Gerichtsvollzieher*) tevékenységeiért járó díjazásról a végrehajtásról szóló törvénykönyv (*Exekutionsordnung*) 6. része rendelkezik (a végrehajtásról szóló törvénykönyv 454. és azt követő cikkei). A törvény a **végrehajtási díjról** (*Vollzugsgebühr*) is rendelkezik, amelyet a kérelmező hitelezőnek a végrehajtás iránti kérelem benyújtásakor kell megfizetnie, a **bírósági illetékekről szóló törvényben** (*Gerichtsgebührengesetz* – GGG) meghatározott **átalánydíjjal** (*Pauschalgebühr*) együtt.

A végrehajtási díj (a **végrehajtásról szóló törvénykönyv 455. cikke**) a végrehajtási eljárás költségeinek részét képezi. A bíróság a hitelező kérelmére a költségekre vonatkozó határozatban elrendelheti, hogy az adós térítse meg a végrehajtási díjat.

A bírósági végrehajtó a kifizetések átvételéért is díjazásra jogosult. Ez a díj levonható a kifizetett összegből (a **végrehajtási díjakról szóló törvény 457. és 462. cikke**).

Fix költségek

Fix költségek a polgári eljárásban

A peres felek fix költségei a polgári eljárásban

A bíróságok szolgáltatásainak igénybevételeért fizetendő illetékek **átalánydíj** vagy **az adott értékelési alap szerint kiszámított arányos díj** formájában jelennek meg. A díj összege az adott ügy természetétől, a jogvita értékétől (azaz a követelés pénzben kifejezett értékétől) és a felek számától függ. Ha kettőnél több fél van, a bírósági illetékekről szóló törvény 19a. cikke alapján 10% és 50% közötti felár kerülhet felszámításra.

A polgári eljárás mely szakaszában kell a fix költségeket megfizetni?

Az **elsőfokú polgári eljárások** esetében a kérelem benyújtásakor átalánydíjat kell fizetni. A díjat **csak egyszer kell megfizetni** – függetlenül az eljárás e szakaszában történő lépésektől és attól, hogy a kereset egynél több kérelmet tartalmaz-e, vagy egynél több személlyel kapcsolatos-e –, és az a teljes elsőfokú eljárásra vonatkozik. Ha az eljárás során kibővítik a kérelmet, az további díjakkal járhat. Ezeket a beadványok benyújtásával egyidejűleg kell megfizetni. Ha a kérelmet a tárgyalás alatt bővítik ki, a díjat akkor kell megfizetni, amikor azt rögzítik a jegyzőkönyvben. **Másod- vagy harmadfokon** az illetéket a **fellebbezési kérelem benyújtásakor** kell megfizetni (a bírósági illetékekről szóló törvény 2. cikkének (1) bekezdése). Kivételt jelent ez alól, hogy a nemperes eljárásokban a kereset díja helyett néha **határozathozatali díjat** kell megfizetni.

A büntetőeljárás állandó költségei

A felek fix költségei a büntetőeljárásban

Főszabály szerint a büntetőeljárás során nem kell bírósági illetéket fizetni. Kizárólag a magánvádas eljárásokban kell illetéket fizetni, a büntetőeljárás megindítására vagy folytatására irányuló kérelmek benyújtásakor, valamint a magánvádó által benyújtott fellebbezések és semmisségi panaszok esetében.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a fix költségeket megfizetni?

A fix költségeket az adott díjfizetésre alapot adó kérelem benyújtásakor kell megfizetni.

Fix költségek az alkotmányossági eljárásban

A felek fix költségei az alkotmányossági eljárásban

Az Alkotmánybíróságról szóló törvény (*Verfassungsgerichtshofgesetz* – VfGG) 17a. cikkének (1) bekezdése szerint az illeték 240 EUR.

Az alkotmányossági eljárások mely szakaszában kell a fix költségeket megfizetni?

Az állandó költségeket az eljárás kezdetén kell megfizetni.

Az ügyvédek és a jogi tanácsadók tájékoztatási kötelezettségei

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédek általánosságban **kötelesek** tájékoztatni az ügyfeleiket a díjaik kiszámításának módjáról és arról, hogy az ügyfél milyen költségekre számíthat. Az ügyvédi tevékenységre vonatkozó iránymutatás (*Richtlinien für die Ausübung des Rechtsanwaltsberufes* – RL-BA 2015) 15. cikkének (2) bekezdése javasolja, hogy új megbízások elfogadásakor az ügyvédek tájékoztassák az ügyfeleiket arról, hogy milyen alapon számítják fel a díjaikat, és arról, hogy az ügyvéd időközi kifizetésekre jogosult. Ha a felek nem átalánydíjban állapodnak meg, az ügyfél észszerű időközönként időközi elszámolást kérhet, illetve kimutatást kérhet a már teljesített szolgáltatásokról, vagy ha a felek időalapú díjban állapodtak meg, a ráfordított időről. Ennek megfelelően az ügyvéd megbízása előtt megállapodást kell kötni az időközi kifizetések kezdetéről és gyakoriságáról.

A költségek megállapítása – jogalapok

Hol található információ az Ausztriában alkalmazott jogi díjakról?

A polgári peres eljárások (köztük a kereskedelmi ügyek) során történő költségviselésre vonatkozó jogszabályi előírások a polgári perrendtartás 40–55. cikkében találhatók. A nemperes eljárások (például a családjogi ügyekre, különösen a házasság közös megegyezéssel történő felbontására, illetve a gyermek feletti felügyeletre, a kapcsolattartási jogokra vagy a tartási követelésekre vonatkozó eljárások) esetében a költségviselésre külön szabályok alkalmazandók. Az általános szabályokat a **nemperes eljárásokról szóló törvény** (*Außerstreitgesetz* – AußStrG) 78. cikke határozza meg. Az általános szabályok alól **kivételek** képeznek többek között a szülői felügyelettel és a kapcsolattartással kapcsolatos jogvitákra vonatkozó eljárások, valamint a kiskorúakat megillető tartási követeléssel kapcsolatos eljárások. A **büntetőeljárásokkal** kapcsolatos költségeket az **osztrák büntetőeljárás törvénykönyv** (*Strafprozessordnung* – StPO) 380–395. cikke szabályozza. A bírósági illetékeket (átalánydíjakat) a bírósági illetékekről szóló törvény határozza meg. Az **Osztrák Ügyvédi Kamara** (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*) weboldalán elérhető egy **online tájékoztató** arról, hogy az ügyvédek milyen díjakat számíthatnak fel. Ezenkívül általános információk az állami szervek közös platformján, az **oesterreich.gv.at** oldalon keresztül is elérhetők a következő útvonalon: Leben Themen > Dokumente und Recht > Zivilrecht > Zivilverfahren (A mindennapi élettel kapcsolatos témakörök > Dokumentumok és a jog > Polgári jog > Polgári eljárásjog).

A bírósági illetékekről általános tájékoztatás érhető el a következő weboldalon: **oesterreich.gv.at**. A törvények (például a bírósági illetékekről szóló törvény és az ügyvédi díjakról szóló törvény) szövege ingyenesen elérhető az Osztrák Köztársaság jogi információs rendszerében **Rechtsinformationssystem des Bundes** – RIS), amely a Szövetségi Kancellári Hivatal weboldalán található.

Milyen nyelveken érhető el tájékoztatás a költségekről szóló osztrák törvényekről?

Német nyelven.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítők jegyzéke (melyet a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium vezet) a közvetítői eljárásról szóló külön **weboldalon** keresztül érhető el a nagyközönség számára.

A büntetőeljáráshoz kapcsolódó helyreállító igazságszolgáltatás tekintetében a terhelt és az áldozat közötti közvetítői eljárásról (*Tatausgleich*) a **NEUSTART** nevű (angolul is elérhető) weboldalon találhatók információk.

Hol található további információ a költségekről?

Az eljárási költségekkel kapcsolatos online információk

Az osztrák igazságügyi rendszerről, a jogi költségekről és a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumról általános tájékoztatás érhető el az **osztrák igazságszolgáltatásról** szóló weboldalon és az **oesterreich.gv.at** weboldalon, amely olvasóbarát tájékoztatást nyújt.

Az **Osztrák Köztársaság jogi információs rendszerében** a következő törvények **szövege** érhető el [ÖS1]:

a bírósági illetékekről szóló törvény (*Gerichtsgebührengesetz* – GGG);

a díjigényekről szóló törvény (*Gebührenanspruchsgesetz* – GebAG);

az ügyvédekről szóló törvénykönyv (*Rechtsanwaltsordnung* – RAO);

az ügyvédi díjakról szóló törvény (*Rechtsanwaltstarifgesetz* – RATG).

Az ügyvédi díjakra vonatkozó általános feltételek (*Allgemeine Honorar-Kriterien für Rechtsanwälte* – AHK) szövege az **Osztrák Ügyvédi Kamara** portálján érhető el.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Az erre vonatkozó információkért kérjük, keresse meg közvetlenül az osztrák Szövetségi Igazságügyi Minisztériumot.

Hol találók tájékoztatást arról, hogy egy adott eljárásnak mennyi az átlagos összköltsége?

A különböző eljárásokért fizetendő bírósági illetékek előre meg vannak határozva (**a bírósági illetékekről szóló törvényben**). Ezek az összegek a jogvita értékének növekedése vagy csökkenése alapján módosulhatnak. A polgári eljárások során a pereszes fél által a pernyertes félnek megtérítendő költségek (ügyvédi díjak, szakértői díjak, fordítási és tolmácsolási költségek) összegét a bíróság állapítja meg a költségekről hozott határozatában. A bíróság (az ügyvédi díjak esetében) **az ügyvédi díjakról szóló törvény** és (a szakértők, a tolmácsok és a fordítók díjai tekintetében) a **díjigényekről szóló törvény** alapján hozza meg a határozatát. A költségek elsősorban a kiadásokon és a ráfordított idő mennyiségén alapulnak. Ezért nem lehet előre konkrét összeget meghatározni. Főszabály szerint az ügyfél és az ügyvéd szabadon megállapodhat az ügyfél által fizetendő díjról.

Hozzáadottérték-adó

Hol található információ a héáról? Melyek az alkalmazandó mértékek?

Az ügyvédek szolgáltatásai tekintetében **hozzáadottérték-adót** kell fizetni. Ausztriában a hÉa mértéke **20%**. A többi kiadáshoz hasonlóan ezt is külön kell megfizetni az ügyvédek részére **az ügyvédi díjakról szóló törvény 16. cikkének** és **az ügyvédi díjakra vonatkozó általános feltételek 17. cikkének** rendelkezései szerint. Az ügyvédi díjakról szóló törvényben és az ügyvédi díjakra vonatkozó általános feltételekben meghatározott összegek nem tartalmazzák a hozzáadottérték-adót.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén alkalmazandó jövedelemküszöb

A költségmentességre való jogosultság (*Verfahrenshilfe*) **nem alapul jogszabályban meghatározott jövedelemküszöbön**. A polgári eljárásokban (és a kereskedelmi ügyekben) a költségmentességet az **osztrák polgári perrendtartás** szabályozza. A polgári perrendtartás rendelkezései megfelelően alkalmazandók a nemperes eljárásokra is. A költségmentesség megadásáról az **elsődik bíróság** dönt.

A költségmentességet nem engedélyezik, ha az érvényesíteni kívánt kereset vagy jogvédelem nyilvánvalóan rosszhiszemű, vagy teljességgel megalapozatlannak tűnik. A bíróság eseti alapon dönt arról, hogy az alábbiakban felsorolt kedvezmények közül melyek adhatók meg.

Ausztriában a költségmentesség az alábbiakat foglalhatja magában:

ideiglenes mentesség a következők megfizetése alól: bírósági illetékek, a tanúk, a szakértők, a tolmácsok és a fordítók díjai, a szükséges nyilvános bejelentések költségei, a vagyonkezelők költségei, valamint a bíróság által kirendelt képviselő vagy ügyvéd költségei;

ügyvédi képviselet.

Az eljárás lezárását követő **3 éven belül** a költségmentességben részesülő felek az érintett összeg részben vagy egészben történő **visszafizetésére** kötelezhetők, amennyiben megváltozott a pénzügyi helyzetük, és már képesek az adott kifizetések teljesítésére, anélkül, hogy azzal veszélyeztetnék a szükséges erőforrásait.

A büntető igazságszolgáltatással kapcsolatban a terhelt és az áldozatok tekintetében alkalmazandó jövedelemhatárok

Semmilyen pénzügyi küszöbérték nem vonatkozik annak megállapítására, hogy a terhelt, az áldozat vagy a magánfél jogosult-e költségmentességre. Az irányadó szempontot a létminimum feletti és a megfelelő megélhetés alatti szint jelenti. A létminimumot rendszeresen felülvizsgálják, és annak aktuális mértékét közzéteszik az **osztrák igazságszolgáltatás** weboldalán.

Az áldozatoknak nyújtott költségmentesség feltételei

Ha az osztrák büntetőeljárás törvénykönyv 66b. cikke alapján nem jogosult jogi segítségnyújtásra (*Prozessbegleitung*), a magánfél akkor jogosult költségmentességre, ha:

nem engedheti meg magának az ügyvédi képviseletet anélkül, hogy azzal ne veszélyeztetné a szükséges erőforrásait (lásd a szükséges erőforrásokra vonatkozó fenti kijelentéseket); és

az ügyvédi képviselet az **igazságszolgáltatás érdekében** áll, különösen a megfelelő igényérvényesítés érdekében, amely alapján a későbbiekben elkerülhető a külön polgári eljárás.

A terhelteknek nyújtott költségmentesség feltételei

A **pénzügyi feltételek** mellett a költségmentesség további feltétele, hogy **az igazságszolgáltatás, különösen a megfelelő védelem érdekét szolgálja**.

A védő kirendelése minden alábbi esetben úgy tekintendő, hogy az az igazságszolgáltatás érdekeit szolgálja:

a büntetőeljárás törvénykönyv 61. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelező védelemről (*notwendige Verteidigung*) van szó (lásd lent), ha a terhelt vak, siket, néma, egyéb fogyatékkal él, vagy nem **ismeri kellően** a bíróságon használt hivatalos nyelvet, ezért nem képes önmaga megvédésére;

a fellebbezési eljárásokban;

ha **bonyolult ténybeli és jogi körülmények** szerepelnek az ügyben.

A kötelező védelem eseteiben a terheltet **mindenképp védőügyvédnek** kell képviselnie. A védelem a következő esetekben kötelező (a büntetőeljárás törvénykönyv 61. cikkének (1) bekezdése):

azon időtartam alatt, amíg a terhelt előzetes letartóztatásban van (1. pont);

a Büntető Törvénykönyv 21. cikke szerinti igazságügyi terápiás központban való elzárás iránti eljárás során (2. pont);

a rehabilitációt igénylő, függőségben szenvedő elkövetők intézetében vagy a veszélyes visszaesők intézetében történő elzárásra irányuló eljárás során (3. pont);

olyan regionális bíróságok előtti eljárásokban, amelyekben laikus ülnökök vagy esküdtek vesznek részt (4. pont);

olyan regionális bíróságok előtti eljárásokban, amelyekben egyesbíró jár el, ha a kiszabható büntetés meghaladja a 3 év szabadságvesztést, kivéve a betöréses lopás osztrák Büntető Törvénykönyv (*Strafgesetzbuch* – StGB) 129. cikke (2) bekezdésének 1. pontjában említett eseteit és a Büntető Törvénykönyv 164. cikkének (4) bekezdésében említett, lopott áru átvételének esetét (5. pont);

kontradiktórius kihallgatás (165. cikk) esetén, ha az a 3–5. pont szerint a bírósági eljárás során kötelező védelem részét képezi (5a. pont);

a laikus ülnökökkel vagy esküdtekkel eljáró bíróság ítélete elleni fellebbezés esetében (6. pont);

perújítás iránti kérelem benyújtása, valamint a kérelemmel kapcsolatos nyilvános tárgyalás esetében (7. pont).

Illetékmentes bírósági eljárások

A büntetőeljárások által érintett személyek jogainak védelme érdekében **kérelemre ingyenes pszichoszociális és jogi segítségnyújtás érhető el** a következő kategóriákba tartozó áldozatok számára:

az erőszakos cselekmények, a veszélyes fenyegetések és a szexuális bűncselekmények áldozatai, valamint az áldozat személyi függőségét kihasználó bűncselekmények áldozatai;

azon személy házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa, egyenes ági hozzátartozója, testvére vagy egyéb eltartottja, akinek a halálát bűncselekmény okozhatta, illetve azon egyéb hozzátartozók, akik a bűncselekmény tanúi voltak;

a terrorista bűncselekmények áldozatai;

zaklatás, távközlési vagy informatikai rendszer útján történő folyamatos zaklatás vagy felbujtás áldozatai;

rágalmazás áldozatai, olyan bűncselekménnyel megvádolt személyek, amelyekkel kapcsolatban a vádak már megalapozatlanként elutasították, valamint a sértegetés és a becsületsértés áldozatai, ha bizonyos okok alapján feltételezhető, hogy az adott cselekményt távközlési eszközökkel vagy valamely informatikai rendszer felhasználásával követték el;

olyan kiskorúak, akik a társadalmi környezetükben elkövetett erőszakos cselekmények (családon belüli erőszak, gyermekek elleni erőszak) tanúi voltak.

A szexuális bűncselekmények 14 éven aluli áldozatai minden esetben ingyenes segítségre jogosultak, anélkül, hogy ezt kérelmezniük kellene. A pszichoszociális segítségnyújtás az áldozat eljárásra történő felkészítésére, valamint az eljárás által okozott érzelmi teherre terjed ki. A pszichoszociális és a jogi segítséget a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium által a **büntetőeljárás törvénykönyv 66. cikkének (3) bekezdése** alapján megbízott áldozatsegítő szervezetek nyújtják.

A **nemperes eljárásokban nem kell fizetni a különleges jogi képviselő (Erwachsenenvertreterin/Erwachsenenvertreter)** kirendeléséért, továbbá a **felügyeletre és kapcsolattartásra irányuló eljárás** esetében sem kell díjat fizetni. Nem kell továbbá illetéket fizetni az intézményi elhelyezésről szóló törvény (*Unterbringungsgesetz*) vagy az otthonokban történő elhelyezésről szóló törvény (*Heimaufenthaltsgesetz*) alapján folyó eljárásokért. Ha a fél alacsony jövedelemmel és korlátozott mértékű vagyonnal rendelkezik, a díjfizetés alóli ideiglenes mentesülés formájában költségmentességben részesülhet a megfizetendő díjak tekintetében. A mentesség mértéke a kérelemtől függ, és a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

Milyen esetben köteles a pervesztes fél a pernyertes fél költségeinek viselésére?

Peres eljárások

A polgári eljárásokban (köztük a kereskedelmi ügyekben) felmerülő költségekre az **osztrák polgári perrendtartás** az irányadó. Az említett törvény úgy rendelkezik, hogy általánosságban először minden fél maga viseli az eljárásban való részvételével kapcsolatban felmerülő költségeit. A közös költségeket először egyenlő arányban el kell osztani a felek között. Amikor a bíróság döntést hoz az ügyben, a költségekről is határoz. Az ennek során követendő alapelv szerint a költségeket a pernyertes félnek kell megítélni. Az a fél, aki minden szempontból elveszíti a jogvitát, köteles **megtéríteni** a másik fél minden olyan költségét és kiadását, amely szükséges volt az ügyben való megfelelő jogérvényesítéshez vagy védekezéshez. Ha a felek egyes követeléseik tekintetében sikeresek voltak, más követeléseik tekintetében pedig sikertelenek, a költségek esetében beszámítást kell alkalmazni, vagy azokat arányosan meg kell osztani.

Bizonyos esetekben indokolt lehet **eltérni azon alapelvtől, hogy a költségeket a pernyertes félnek kell megítélni**:

abban az esetben, ha a vereség egy viszonylag jelentéktelen kérdéssel kapcsolatos, amennyiben a kereset elutasított része nem járt különösebb költségekkel;

ha a követelés összegét szakértők állapítják meg, vagy a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, és ha a költségeket kölcsönösen be kell számítani;

ha az alperes magatartása nem adott alapot a kereset megindítására, és az első adandó alkalommal elismerte a követelést; és

ha az egyik fél miatt megszüntetik vagy semmissé nyilvánítják az eljárást, az adott fél kötelezhető a költségek teljes körű megfizetésére.

Nemperes eljárások

A családjogi ügyek (a tartással, a kapcsolattartási jogokkal és a felügyelettel kapcsolatos eljárások, valamint a házasság közös megegyezéssel történő felbontása) elintézésére nemperes eljárásban kerül sor. A nemperes eljárások költségeire vonatkozó általános szabályok a nemperes eljárásokról szóló törvény 78. cikkében találhatók. E szabályok alól azonban több eljárástípus esetében is vannak kivételek. Általánosságban ezekben az esetekben is alkalmazni kell azt az alapelvet, hogy a költségeket a pernyertes fél részére kell megítélni, azonban méltányosság alapján ettől eltérő határozat is születethet.

Ha a felek nem kérik a költségek megtérítését, a készkiadásokat (például a szakértők díjait) az ügyben való részesedés arányában kell megfizetni. Ha ez a részesedés nem határozható meg, a költségeket egyenlő arányban kell elosztani.

A különböző eljárástípusokkal (a tartásra, a kapcsolattartási jogokra, a felügyeletre, valamint a házasság felbontására vonatkozó eljárásokkal) kapcsolatos részletes információk:

A házasság felbontására irányuló eljárás tekintetében meg kell különböztetni a házasság felbontásának vitatott eseteit és a házasság közös megegyezéssel történő felbontását.

A házasság vitatott felbontása: a házasság vitatott felbontására az osztrák polgári perrendtartás különös rendelkezései alkalmazandók. Ha egyik fél sem bizonyul hibásnak a házasság felbontása tekintetében, a költségeket kölcsönösen be kell számítani. Ha a válás oka a házasság megromlása, és az ítélet döntést tartalmaz a házasság megromlásáért fennálló felelősségről, a vétkes fél köteles megtéríteni a másik fél költségeit.

A házasság felbontása közös megegyezéssel: a házasság közös megegyezéssel történő felbontására a nemperes eljárások szabályai alkalmazandók.

Ebben az esetben a házastársak két egymással megegyező kérelmet nyújtanak be a bírósághoz. Mivel nem kerül sor kontradiktórius eljárásra, a költségekről nem születik döntés. A felek egyenlő arányban kötelesek a készkiadások viselésére.

A felügyeletre és a kapcsolattartásra vonatkozó eljárások szintén nemperes eljárások. Egy kivétellekről szóló rendelkezés (a nemperes eljárásokról szóló törvény 107. cikkének (5) bekezdése) alapján ezekben az eljárásokban nem alkalmaznak költségtérítést.

Egy másik kivétellekről szóló rendelkezés (a nemperes eljárásokról szóló törvény 101. cikkének (2) bekezdése) alapján a kiskorú gyermekekre vonatkozó tartási követelésekkel kapcsolatos eljárásokban nem kerül sor a költségek megtérítésére.

Büntetőeljárások

A büntetőeljárások során a védőügyvéd vagy más képviselő által képviselt személyek kötelesek maguk fedezni a képviselőjük költségeit, akkor is, ha az ügyvédet a bíróság rendelte ki (a büntetőeljárási törvénykönyv 393. cikkének (1) bekezdése).

A terheltet elítélő ítéletben a terheltet a büntetőeljárás költségeinek megfizetésére is kötelezni kell (a büntetőeljárási törvénykönyv 389 cikkének (1) bekezdése).

A **büntetőeljárási törvénykönyv 381. cikkének (1) bekezdése** szerint a következő költségek merülhetnek fel a büntetőeljárás során:

átalánydíj – mint a büntetőeljárás alábbiakban tovább nem részletezett költségeiből való részesedés –, amely magában foglalja a nyomozás költségeit és az ügyész vagy a bíróság által a hivatalos cselekmények elvégzése céljából kiadott utasítások költségeit is. Az átalánydíjat a következők szerint kell megállapítani: az esküdtszékkel eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban 500 és 10 000 EUR között; a laikus ülnökökkel eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban 250 és 5000 EUR között; az egyesbíróként eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban 150 és 3000 EUR között; a körzeti bíróság előtti eljárásokban pedig 50 és 1000 EUR között;

szakértői díjak és általánosságban mindenféle fordítói díj;

a hatóságok által nyújtott tájékoztatás, jelentések vagy állásfoglalások költségei;

a terhelt vagy a tanúk más országból történő utazásának költségei, valamint a külföldről beidézett tanúk költségei;

a biztosítási intézkedést elrendelő határozat miatt, valamint a bankszámlákkal kapcsolatos információkkal, a levelek lefoglalásával, a távközlési adatokkal és a távközlés megfigyelésével összefüggésben felmerülő költségek;

a büntetés végrehajtásával kapcsolatos költségek, ideértve a fogvatartottak belföldi vagy külföldi büntetés-végrehajtási rendszerbe történő átadásának költségeit, és ide nem értve a szabadságelvonó büntetések végrehajtásának költségeit;

a büntetőeljáráshoz kapcsolódó bírósági illetékek;

a védőügyvédek és egyéb képviselők költségei;

az áldozatnak nyújtott segítség költségeire vonatkozó átalánydíj, legfeljebb 1000 EUR-ig.

A 3. és 7–9. pontban felsorolt költségek kivételével a szövetségi hatóságok megelőlegezik ezeket a költségeket. Az első bekezdés 9. pontjában említett átalánydíjakról való döntés során a bíróság figyelembe veszi a fizetésre kötelezett személy gazdasági teljesítőképességét. A terheltnek nem kell megtérítenie a tolmács szolgáltatásaival kapcsolatban felmerült költségeket.

A büntetőeljárási törvénykönyv 391. cikkének (1) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy az elítélt csak akkor köteles megtéríteni a büntetőeljárás költségeit, ha az nem veszélyezteti az elítélt és családja számára a szerény életszínvonal fenntartásához szükséges forrásokat, illetve a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére vonatkozó képességüket. Ha a költségek nem szedhetők be, mivel az elítélt nem rendelkezik kellő forrásokkal, a bíróság behajthatatlannak nyilváníthatja a költségeket. Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a költségek a jövőben behajthatók lesznek, azonban egyelőre behajthatatlanok, az érintett személy gazdasági teljesítőképességét bizonyos idő elteltével újra meg kell vizsgálni. A költségek behajtására vonatkozó törvényi elévülési idő az eljárásban meghozott jogerős határozat közlésétől számított 5 év. Ha a bíróság úgy határoz, hogy az elítélt köteles viselni az eljárás költségeit, és később kiderül, hogy nem tud fizetni, a hatóságok meghosszabbíthatják a fizetési határidőt, részletfizetést engedélyezhetnek, vagy csökkenthetik a költségeket.

Ha büntetőbíróság ítélete arra kötelezi az elítéltet, hogy legalább részleges kártérítést fizessen a magánfélnek, az elítélt az említett fél büntetőeljárás során felmerülő költségeit is köteles megtéríteni.

Ha a terheltet felmentik, a büntetőeljárási törvény 393a. cikke szerint kérelmezheti, hogy a szövetségi hatóságok járuljanak hozzá a védőügyvédje költségeihez. Ez a ténylegesen felmerült szükséges készkiadásokat, valamint a védőügyvéd költségeivel kapcsolatos átalánydíjat fedezi. Az átalánydíjat a védelem terjedelme és összetettsége, valamint a védőügyvéd által nyújtott szükséges és megfelelő szolgáltatások köre alapján kell meghatározni, és nem haladhatja meg a következő összegeket: az esküdtszékkel eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban a 10 000 EUR-t; a laikus ülnökökkel eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban az 5000 EUR-t; az egyesbíróként eljáró regionális bíróság előtti eljárásokban a 3000 EUR-t; a körzeti bíróság előtti eljárásokban pedig az 1000 EUR-t.

Ha a büntetőeljárást magánvádló indítja meg, vagy az magánfél kérelmére indul meg a büntetőeljárási törvénykönyv 72. cikke alapján, és nem vezet elítéléshez, a magánvádas eljárást megindító személy vagy a magánfél köteles megfizetni az eljárás megindításából vagy folytatásából eredő összes költséget. Ha a büntetőeljárás egyezséggel (*Diversion*) zárul (a büntetőeljárási törvénykönyv 198–209 cikke), a magánfélnek semmilyen költséget nem kell megfizetnie.

Szakértői díjak

A polgári peres eljárások (köztük a kereskedelmi ügyek) során a szakértői díjak esetében beszámítást kell alkalmazni, vagy azokat a felek pernyertességének, illetve pervesztességének arányában kell megosztani (a polgári perrendtartás 43. cikkének (1) bekezdése).

Azokban a vitatott házassági bontóperekben, amelyekben az ítélet nem tartalmaz a felelősségre vonatkozó döntést, a készkiadások esetében beszámítást kell alkalmazni. Ha az egyik fél a készkiadásoknak több mint a felét kifizette, a másik fél köteles megtéríteni a többletet. Ha azonban megállapítják az egyik házastárs felelősségét, az adott fél köteles megtéríteni a másik fél szakértői díjait.

A következő eljárásokban azok a felek, akik az adott költségre okot adtak, illetve akiknek az érdekében a hatósági intézkedésre sor került, kötelesek megtéríteni a bíróságnak az eredetileg hatósági forrásokból kifizetett szakértői díjakat: a házasság közös megegyezéssel történő felbontása iránti eljárások, a felügyeletet és a kapcsolattartást érintő eljárások, valamint a kiskorú gyermekekkel kapcsolatos tartási követelésekre vonatkozó eljárások. Ha a költségek

megtérítésére több személy is köteles, ezek a személyek egyetemleges felelősséggel tartoznak (a bírósági kifizetésekről szóló törvény [*Gerichtliches Einbringungsgesetz* – GEG) 1 cikkének 5. pontja, ugyanezen törvény 2. cikkének (1) bekezdésével együtt értelmezve]).

A szakértői díjak összegére a díjigényekről szóló törvény az irányadó. Az összeg minden esetben a bíróság által kért jelentés tartalmától és terjedelmétől függ.

A büntetőeljárás során a szakértői díjak a büntetőeljárás költségei közé tartoznak (a büntetőeljárási törvénykönyv 381. cikke (1) bekezdésének 2. pontja), és azokat a büntetőeljárási törvénykönyv 389. cikkének (1) bekezdése szerint az elítéltnak kell viselnie. A szakértői díjakat a bíróság vagy az ügyész állapítja meg, és azokat a szövetségi hatóságok előlegezik meg.

A fordítók és a tolmácsok díjai

A fent bemutatott szabályok vonatkoznak a fordítók és a tolmácsok díjaira is.

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány: Ausztria](#) (829 Kb)

Kapcsolódó linkek

[A bírósági illetékekről szóló törvény 32. cikke](#)

Utolsó frissítés: 20/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.